

**PROIECT DE LEGE
PRIVIND STATUTUL PERSONALULUI
CU ATRIBUȚII DE CONTROL**

Parlamentul României adoptă prezenta lege

**CAPITOLUL I
Dispoziții generale**

Art. 1. (1) Prezenta lege reglementează regimul juridic general al activităților de control și conduita profesională a persoanelor cu atribuții de control, în scopul de a asigura, în conformitate cu dispozițiile legale, un serviciu public stabil, profesionist, transparent, eficient și imparțial, în interesul cetățenilor și al entităților publice din administrația publică centrală și locală.

(2) Prevederile prezentei legi se aplică persoanelor care exercită activități de control în cadrul entităților publice cu atribuții de control, indiferent de funcția sau postul pe care îl ocupă.

(3) Dispozițiile prezentei legi se completează cu dispozițiile legilor speciale care reglementează activitatea și statutul persoanelor cu atribuții de control, în măsura în care nu sunt incompatibile cu acestea.

Art. 2. Prezenta lege reglementează:

- a)** competențele, drepturile și obligațiile specifice persoanelor cu atribuții de control;
- b)** metodologia controlului;
- c)** sistemul de recrutare, perfecționare profesională și stimulare a persoanelor cu atribuții de control.

Art. 3. În înțelesul prezentei legi, următorii termeni se definesc astfel:

- a)** control – ansamblul operațiunilor de verificare a unei entități, exercitate în temeiul atribuțiilor conferite prin acte normative, în scopul verificării îndeplinirii obligațiilor și atribuțiilor prevăzute de acte normative și/sau administrative;
- b)** act de control – proces-verbal, raport, notă sau orice alt document în care se consemnează rezultatele controlului;

c) entitate controlată – persoana fizică, persoana juridică sau orice structură fără personalitate juridică care este organizată și funcționează în baza unor acte normative, administrative sau statutelor aprobate de organele proprii de conducere;

d) entitate cu atribuții de control - autoritate, instituție sau organ de specialitate al administrației publice centrale sau locale precum și structurile cu sau fără personalitate juridică din cadrul acestora, care au atribuții de control;

e) persoana cu atribuții de control - persoana care, în temeiul raporturilor juridice pe care le are cu entitatea în cadrul căreia își desfășoară activitatea, are atribuții de control;

f) interes public – acel interes care implică garantarea și respectarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime, individuale sau colective, ale cetățenilor, recunoscute de legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte;

g) interes personal – orice avantaj material sau de altă natură, urmărit sau obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru altul, de către persoanele cu atribuții de control, prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care are acces, ca urmare a exercitării atribuțiilor de serviciu;

h) fonduri publice – orice fonduri care aparțin sau asupra cărora statul român are/ poate avea drepturi;

i) conflict de interese - situația în care persoana care exercită atribuții de control are un interes personal, direct ori indirect, patrimonial sau nepatrimonial, care afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

CAPITOLUL II

Scopul și principiile controlului

Art. 4. Controlul urmărește aplicarea și respectarea de către entitatea controlată a prevederilor actelor normative și/sau administrative conform principiului legalității și al subordonării ierarhice în exercitarea unei activități, îndeplinirea obligațiilor economice, comerciale, financiare, fiscale, administrative ori de alta natură.

Art. 5. Principiile care guvernează exercitarea activității de control sunt următoarele:

a) legalitatea - principiu conform căruia controlul trebuie efectuat de către entitățile cu atribuții de control în executarea dispozițiilor actelor normative și administrative care le reglementează activitatea;

b) regularitatea - principiu conform căruia controlul trebuie să se desfășoare de regulă, la intervale rezonabile de timp, astfel încât să stabilească periodic modul în care entitatea controlată își îndeplinește obligațiile;

c) transparența - principiu conform căruia entitatea controlată are dreptul să cunoască instituția și persoanele care efectuează controlul, perioada supusă controlului, perioada în care se desfășoară controlul, modul de desfășurare, domeniul sau activitatea supusă controlului și rezultatul controlului;

d) confidențialitatea - principiu conform căruia persoanele cu atribuții de control au obligația de a nu divulga date, documente sau informații despre care au luat cunoștință în timpul sau ca urmare a controlului, cu excepția situațiilor în care legea impune dezvăluirea acestora;

e) profesionalismul - principiu conform căruia exercitarea atribuțiilor de control se face cu responsabilitate, competență, eficiență, conștiinciozitate și corectitudine;

f) integritatea - principiu conform căruia persoana cu atribuții de control este obligată să își îndeplinească îndatoririle cu bună credință, să respingă și să aducă la cunoștința șefilor ierarhici și/sau autorităților competente orice încercare de influențare sau de deturnare de la obiectivele și scopul propus, să nu pretindă și să nu primească, în nici o împrejurare, direct sau indirect, pentru ea sau pentru altul, bani ori alte foloase sau promisiuni de astfel de foloase, pentru ascunderea rezultatelor reale ale controlului sau pentru avantajarea, în orice mod, a entității controlate sau a personalului acestuia;

g) obiectivitatea și imparțialitatea - principii conform cărora persoana cu atribuții de control trebuie să aibă o atitudine obiectivă, neutră, față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, să constate și să elaboreze concluziile și propunerile pe baza datelor și documentelor examinate, cu eliminarea interpretărilor subiective, speculative, nesuținute și părtinitoare;

h) proporționalitatea - principiu conform căruia măsurile propuse sau dispuse precum și sancțiunile aplicate trebuie să fie proporționale cu gravitatea faptelor comise.

CAPITOLUL III

Drepturile și obligațiile persoanei cu atribuții de control

Art. 6. Persoana cu atribuții de control își exercită atribuțiile în domeniul specific de activitate, beneficiind de protecția legii și de drepturile conferite de actele normative și administrative în vigoare.

Art. 7. (1) Pentru fundamentarea corespunzătoare a constatărilor, propunerilor sau măsurilor luate, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, persoana cu atribuții de control are dreptul:

a) de a fi tratată civilizată, cu respect și deferență de către entitatea controlată și personalul acesteia;

b) la acces neîngrădit, în condițiile legii, la informațiile necesare pentru realizarea atribuțiilor sale indiferent de suportul și/sau forma în care s-ar prezenta acestea.

c) să solicite copii după orice înscris sau document considerat relevant pentru operațiunea de control;

d) să solicite date și informații de la persoane fizice sau juridice care au legătură cu obiectul controlului;

e) la acces în spațiile entității controlate.

(2) Persoana cu atribuții de control va solicita să fie însoțită de un reprezentant al entității controlate atunci când va verifica birourile, spațiile de lucru, depozitele, rampele, mijloacele de transport sau orice alte locuri aflate în legătură directă sau indirectă cu activitatea acestei entități.

Art. 8. (1) Persoana cu atribuții de control beneficiază de stabilitate în funcție și independență față de orice schimbare politică.

(2) Conducătorii entităților cu atribuții de control vor dispune măsuri pentru asigurarea și respectarea stabilității în funcție a persoanelor cu atribuții de control în situația reorganizării entității sau a modificării structurii, atribuțiilor sau denumirii acesteia.

(3) La emiterea actelor normative prin care se aduc modificări în organizarea, funcționarea și structura entităților cu atribuții de control se va avea în vedere asigurarea respectării principiilor prevăzute la art. 5 și dispozițiilor alin. (1) și (2).

(4) Persoana cu atribuții de control nu răspunde pentru constatările făcute ca urmare a controlului, în măsura în care controlul este efectuat cu respectarea dispozițiilor legale.

Art. 9. (1) Persoana cu atribuții de control are dreptul la protecție din partea structurilor specializate ale statului față de amenințările și violențele la care ar putea fi supusă, ea și familia sa, ca urmare a exercitării atribuțiilor de serviciu.

(2) Conducerea instituției are obligația ca la solicitarea scrisă și motivată a persoanei cu atribuții de control, să sprijine în mod transparent demersurile acesteia pentru dobândirea, în condițiile legii, a protecției instituțiilor abilitate, inclusiv să asigure asistență juridică în litigiile rezultate ca urmare a activității de control.

Art. 10. (1) În exercitarea funcției, persoana cu atribuții de control are obligația de a aplica principiile care guvernează activitatea de control și de a aduce la cunoștința șefului ierarhic, în scris, existența situațiilor ce constituie conflict de interese.

(2) În sensul prezentei legi, constituie conflict de interese pentru persoana cu atribuții de control următoarele situații:

a) emiterea unui act administrativ ori participarea la luarea unei decizii în exercitarea funcției, dacă aceasta are un interes de natură a produce un folos material pentru sine, pentru soțul său ori rudele sale de gradele I - IV;

b) beneficierea în mod direct sau prin persoane interpuse, în condiții preferențiale, de serviciile, produsele, lucrările sau fondurile entității controlate;

c) deținerea în mod direct sau prin persoane interpuse a calității de acționar, asociat, administrator, cenzor la entitatea controlată ori beneficierea de sponsorizări sau liberalități din partea entității controlate ori a reprezentanților acesteia;

d) îndeplinirea unei funcții onorifice sau remunerate în cadrul entității controlate.

Art. 11. Persoana cu atribuții de control este obligată:

a) să adopte, pe toată perioada controlului, un comportament civilizată față de entitatea și personalul entității controlate, bazat pe respect, deferență și corectitudine;

b) să nu facă discriminări, să nu acorde privilegii și să nu se lase influențat de interese personale sau presiuni;

c) să nu divulge identitatea persoanelor care au formulat reclamații, sesizări sau petiții, dacă legea nu prevede altfel;

- d)** să se documenteze temeinic cu privire la controlul ce urmează a fi efectuat;
- e)** să prezinte reprezentantului entității controlate documentul care atestă împuternicirea expresă pentru efectuarea controlului care va cuprinde elementele prevăzute la art. 13 alin. (5);
- f)** să comunice entității controlate, consecințele refuzului de a permite efectuarea controlului, conform reglementarilor specifice;
- g)** să păstreze confidențialitatea documentelor, materialelor și informațiilor obținute în timpul controlului și să ia măsurile necesare pentru protecția acestora;
- h)** să solicite, dacă este cazul, date și informații de la persoanele fizice și juridice care au legătură cu obiectul controlului;
- i)** să pună la dispoziția entității controlate documentul întocmit în urma operațiunii de control;
- j)** să informeze toate instituțiile publice competente despre cele constatate în cadrul controlului.

Art. 12. Persoana cu atribuții de control are obligația să își fundamenteze constatările, concluziile și, după caz, propunerile, pe baza documentelor, informațiilor și materialelor provenite în mod oficial de la structurile entității controlate sau de la alte entități.

CAPITOLUL IV

Efectuarea acțiunilor de control

Art. 13. (1) Conducătorii entităților cu atribuții de control vor lua măsuri pentru întocmirea și aprobarea planurilor anuale de control până la sfârșitul anului calendaristic în curs pentru anul calendaristic următor.

(2) Entitățile cu atribuții de control exercită controale cu caracter tematic sau inopinat.

(3) Controlul tematic este controlul efectuat în baza planului anual de control și are obiective clare și precis determinate.

(4) Controlul inopinat este controlul efectuat, fără a fi cuprins în planul anual de control și care a fost dispus ca urmare a unei petiții sau sesizări, inclusiv din oficiu, și constă în verificarea punctuală a unei situații.

(5) În realizarea acțiunilor de control persoana cu atribuții de control își desfășoară activitatea în baza unui act scris, emis de conducătorul entității cu atribuții de control sau de persoana împuternicită de acesta, care prevede în mod explicit denumirea entității supusă controlului, scopul, obiectivele, tipul și durata controlului, temeiul juridic precum și numele membrilor echipei de control.

(6) Acțiunile de control se efectuează în echipe formate din cel puțin două persoane cu atribuții de control.

Art. 14. (1) Efectuarea operațiunii de control este consemnată, după caz, în registrul unic de control al entității controlate.

(2) Entitatea controlată are obligația de a pune imediat la dispoziția persoanelor cu atribuții de control toate documentele, datele și informațiile solicitate în condițiile legii și de a asigura accesul acestora în spațiile în care își desfășoară activitatea.

(3) Documentele originale sau bunurile verificate în timpul controlului se restituie entității controlate, cu excepția celor care, potrivit legii, pot fi reținute, consemnându-se acest fapt.

(4) Nerespectarea dispozițiilor alin. (2) constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei, în cazul în care contravenientul este persoană fizică, și de la 5.000 lei la 25.000 lei, în cazul în care contravenientul este persoană juridică.

(5) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor contravenționale se face de către persoana cu atribuții de control care efectuează controlul.

Art. 15. Rezultatele controlului se materializează într-un act de control, întocmit conform metodologiei specifice fiecărei entități cu atribuții de control.

Art. 16. (1) După întocmire, actul de control se prezintă spre aprobare sau spre informare, după caz, conducătorului entității cu atribuții de control, conform metodologiei specifice fiecărei entități.

(2) Actul de control se transmite entității controlate și instituțiilor vizate, în termen de cel mult cinci zile lucrătoare, calculate de la data întocmirii sau aprobării acestuia, după caz.

(3) Dacă există indicii privind săvârșirea unor fapte cu caracter penal, actul de control și documentele anexe se transmit și organelor de cercetare și urmărire penală.

Art. 17. În cazul în care se constată posibile încălcări ale legii, altele decât cele care intră în competența specifică, persoana cu atribuții de control este obligată să informeze conducerea instituției din care face parte în vederea sesizării instituțiilor competente potrivit legii.

Art. 18. (1) În cazul în care, pe parcursul controlului, se constată că sunt necesare documente și/sau informații suplimentare de la alte persoane fizice, autorități, instituții sau entități care au legătură cu obiectul controlului, persoana cu atribuții de control va solicita aceste informații în scris, cu respectarea dispozițiilor legale privind competența de control și a celor privind informațiile clasificate.

(2) Entitățile prevăzute la alin. (1) au obligația de a pune la dispoziția persoanelor cu atribuții de control documentele și/sau informațiile solicitate în mod gratuit și în termen de maximum cinci zile lucrătoare de la data primirii solicitării.

Art. 19. (1) Entitatea controlată și entitățile cărora le-a fost comunicat actul de control în vederea dispunerii unor măsuri pentru intrarea în legalitate au obligația de a informa în scris entitatea cu atribuții de control despre modul în care au adus la îndeplinire dispozițiile actului de control, la termenele stabilite prin acesta, în măsura în care actul conține asemenea dispoziții.

(2) Actul de control poate fi contestat de persoana interesată conform dispozițiilor legale ce reglementează regimul juridic al acestuia.

CAPITOLUL V

Sistemul de recrutare, perfecționare profesională și stimulare a persoanelor cu atribuții de control

Art. 20. Poate ocupa o funcție cu atribuții de control persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) are studii de specialitate juridice, economice, administrație publică sau alte studii de specialitate care au legătură cu activitatea de control pe care o va desfășura instituția în care își va desfășura activitatea;

b) are o vechime în muncă de minimum 3 ani în specialitatea studiilor absolvite sau într-o activitatea similară de control;

c) nu a fost condamnată definitiv pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, pentru infracțiuni în legătură cu serviciul și împotriva sa nu s-a pronunțat interdicția de exercitare a profesiei, temporar sau definitiv;

d) este aptă din punct de vedere medical pentru desfășurarea activității de control.

e) nu i s-a desfăcut contractul individual de muncă sau nu a fost destituită dintr-o funcție publică din motive imputabile ei.

Art. 21. (1) Persoana cu atribuții de control are obligația de a-și îmbunătăți în mod continuu abilitățile și pregătirea profesională și de a-și actualiza cunoștințele specifice activității de control pe care o exercită.

(2) Entitățile cu atribuții de control au obligația de a asigura personalului cu atribuții de control accesul periodic la forme de perfecționare profesională, conform dispozițiilor legale care reglementează statutul personalului respectiv.

(3) Atunci când nu pot fi asigurate fondurile necesare pentru asigurarea perfecționării profesionale, conducătorul entității cu atribuții de control poate dispune ca persoanele cu atribuții de control să realizeze pregătirea profesională în cadrul unor instituții care desfășoară activități de natura celor necesare perfecționării, prin încheierea unor protocoale cu aceste instituții.

Art. 22. Ordonatorii principali de credite vor putea aproba anual acordarea unui spor salarial lunar de maxim 30% din salariul de încadrare pentru persoanele cu atribuții de control, la propunerea conducătorilor entităților cu atribuții de control, cu respectarea dispozițiilor legale ce reglementează salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.

Art. 23. (1) Ordonatorii de credite vor acorda stimulente pentru persoanele cu atribuții de control care, în urma exercitării acestor atribuții, au descoperit prejudicii sau sume datorate la bugetul de stat sau local mai mari de 100.000 lei.

(2) Valoarea stimulentei acordate persoanelor cu atribuții de control este egală cu un procent 1% din valoarea prejudiciului.

(3) Acordarea stimulentei se va face numai după recuperarea parțială sau integrală a sumelor de către instituția competentă și virarea acestora, în termen de maximum 30 de zile de la recuperare, la bugetul entității din care face parte persoana cu atribuții de control care a descoperit prejudiciul.

(4) În situația în care același prejudiciu este descoperit ca urmare a mai multor controale efectuate de entități cu atribuții de control diferite, valoarea stimulentei se calculează o singură dată și se acordă persoanelor cu atribuții de control din cadrul entității care a comunicat prima actul de control instituției competente să recupereze prejudiciul.

(5) Stimulentele se vor acorda în termen de 30 de zile de la virarea în bugetul entității care a efectuat controlul, chiar dacă persoanele cu atribuții de control nu mai au calitatea de salariat al acesteia.

(6) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică persoanelor cu atribuții de control care au prevăzute modalitatea și procentul de acordare a stimulentei în statutele proprii sau prin alte acte normative.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Art. 24. (1) Încălcarea dispozițiilor prezentei legi de către persoanele cu atribuții de control constituie abatere disciplinară gravă și se sancționează potrivit dispozițiilor specifice ce reglementează raporturile juridice ale persoanei cu entitatea în cadrul căreia își exercită atribuțiile de serviciu.

(2) În cazurile în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni conducerea entității în cadrul căreia își desfășoară activitatea persoana cu atribuții de control va dispune sesizarea organelor de cercetare și urmărire penală competente.

Art. 25. Prezenta lege intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.